

STUIFZAND

hetgeluidshuis

Vertelsels van de Grove Den

Infobundel voor het basisonderwijs

ERFGOED WEKEN

Vlaanderen
is erfgoed

De Vertelsels van de Grove Den

Zet je oren open voor de Vertelsels van de Grove Den!

In de podcastreeks Vertelsels van de Grove Den nemen vertellers Mast en Muts je mee doorheen de vertelsels uit de Stuifzandgemeenten. Mast is een grofgebekte den en Muts een trotse wilde kardinaalsmuts, én een echte boom.

Ontdek waarom er ruiters door de lucht vliegen aan de SAS4-toren, wat olifant Hansken op Kempense bodem doet, waarom je in Retie beter binnen blijft na acht uur 's avonds en hoe Dimpna vanuit Ierland in Geel terecht kwam. Vanaf 16 januari 2026 publiceert Stuifzand i.s.m. Het Geluidshuis en de lokale besturen deze splinternieuwe podcast via alle podcastkanalen en de Geluidshuis-app.

Deze erfgoedklasbak gaat aan de slag met het luisterverhaal over je gemeente.

Wat is een erfgoedklasbak?

Rond Erfgoeddag (26 april 2026) trekken erfgoedwerkers met een workshop naar de klas. Er is een gratis aanbod beschikbaar voor het lager en middelbaar onderwijs.

In de vorm van erfgoedklasbakken kunnen leerlingen kennismaken met de verschillende facetten van erfgoed en erfgoedzorg.

Erfgoeddag en de Erfgoedweken zijn een initiatief van FARO, het Vlaams Steunpunt voor cultureel erfgoed.

Wat willen we bereiken?

Stuifzand brengt erfgoed naar de klas. Na de Erfgoedklasbak kunnen leerlingen:

- Nadenken over het verleden en hoe dit invloed heeft uitgeoefend op de hedendaagse samenleving.
- Informatie uit een tekst combineren om tot een logische conclusie te komen.
- Deelnemen aan mondelingen interactievormen zoals dialoog, discussie en groepsgesprek.
- Herkennen (hoofd)personage, thema en plot.
- Kunnen verhalen navertellen en op basis van voorbeelden een eigen talige creatie maken.
- Kunnen uitleggen wat historische gebeurtenissen, ontwikkelingen, plaatsen en/of personen voor de samenleving kunnen betekenen: erfgoed.
- Belangstelling tonen voor verleden, heden en toekomst, hier en elders.

De Vertelsels van de Grove Den

<p>Intro (ca. 10 min.)</p>	<p>Kennismaking & korte toelichting.</p> <p>Om de nieuwsgierigheid aan te wakkeren hebben we een object/foto bij dat verwijst naar het luisterverhaal in kwestie.</p> <ul style="list-style-type: none">• Wie herkent het voorwerp/de foto?• Waarvoor wordt het voorwerp gebruikt? Of wat zie je op de foto?• Is dit iets van vroeger of van nu?
<p>Luistermoment (ca. 20 min.)</p>	<p>Voor we luisteren, bekijken we samen de coverafbeelding van het luisterverhaal.</p> <ul style="list-style-type: none">• Wat zie je?• Waarover denk je dat het verhaal zal gaan? <p>In korte fragmenten van ca. 2 min. beluisteren we het verhaal. (in totaal 4 à 5 fragmenten)</p> <p>De leerlingen spelen tijdens het luisteren een luisterbingo. Ze duiden op hun bingokaart aan welke elementen ze horen in het verhaal (vb. bij het geluid van waaiende wind duiden ze het icoontje van wind aan op de bingokaart).</p>
<p>Nabespreking & analyse (ca. 40 min.)</p>	<p>Na het beluisteren van elk fragment beantwoorden we een aantal vragen per onderdeelje.</p> <ul style="list-style-type: none">• Waar speelt het verhaal zich af?• Wie doet er mee in het verhaal?• Wat denk je dat er nog zal gebeuren?• Welk gevoel geeft het verhaal je?• Wie is je favoriete personage? <p>Nadat we alle fragmenten beluisterd hebben, zoomen we in op de historische context van de verhalen en het erfgoed. Dit doen we a.d.h.v. beeldmateriaal, voorwerpen gelinkt aan de verhalen en een groepsgesprek.</p> <ul style="list-style-type: none">• Wat heb je geleerd over vroeger door het verhaal? Herken je het erfgoed in het verhaal?• Vond je het grappig, waarom wel/niet?

De Vertelsels van de Grove Den

Creatieve verwerking (ca. 20 min.)	De leerlingen gaan actief aan de slag met het (door)vertellen van verhalen. In groepjes van 2 of 3 personen worden de leerlingen zelf vertellers. Aan de hand van spreekkaartjes nemen ze de rollen van Mast & Muts over. Ze vertellen in eigen woorden waarover het verhaal gaat en bedenken zelf een leuk mopje dat er goed bij past.
Outro (ca. 5-10 min.)	We herhalen aan de hand van een korte samenvatting wat we tijdens de workshop geleerd hebben.

Waarover gaan de verhalen?

- De wonderen van Odrada in Balen
- Hansken & Grietje in Mol
- De klompen van Veerle in Laakdal
- Dimpna in Geel
- Peer Plimp & Katje Slim in Meerhout
- Rien & De Achturenmoeier in Retie
- De wilde jacht in Dessel

Neem ook een kijkje op www.stuifzand.be/vertelsels

Wanneer is de klasbak beschikbaar?

De erfgoedklasbak kan gereserveerd worden op volgende momenten. Wees er snel bij want vol is vol.

Datum	Beschikbaar tussen ...	Datum	BESCHIKBAAR TUSSEN
MA 20 april 2026	<ul style="list-style-type: none"> 8u30 en 12 uur / 13 uur en 15u30 	WOE 13 mei 2026	<ul style="list-style-type: none"> 8u30 en 12 uur
DI 21 april 2026	<ul style="list-style-type: none"> 8u30 en 12 uur / 13 uur en 15u30 	MA 18 mei 2026	<ul style="list-style-type: none"> 8u30 en 12 uur / 13 uur en 15u30
WOE 22 april 2026	<ul style="list-style-type: none"> 8u30 en 12 uur 	WOE 20 mei 2026	<ul style="list-style-type: none"> 8u30 en 12 uur
DO 23 april 2026	<ul style="list-style-type: none"> 8u30 en 12 uur / 13 uur en 15u30 	DO 21 mei 2026	<ul style="list-style-type: none"> 8u30 en 12 uur / 13 uur en 15u30
MA 27 april 2026	<ul style="list-style-type: none"> 8u30 en 12 uur 	VRIJ 22 mei 2026	<ul style="list-style-type: none"> 8u30 en 12 uur / 13 uur en 15u30
DI 28 april 2026	<ul style="list-style-type: none"> 8u30 en 12 uur / 13 uur en 15u30 	MA 25 mei 2026	<ul style="list-style-type: none"> 8u30 en 12 uur
WOE 29 april 2026	<ul style="list-style-type: none"> 8u30 en 12 uur 	WOE 27 mei 2026	<ul style="list-style-type: none"> 8u30 en 12 uur
DO 30 april 2026	<ul style="list-style-type: none"> 8u30 en 12 uur / 13 uur en 15u30 	DO 28 mei 2026	<ul style="list-style-type: none"> 8u30 en 12 uur / 13 uur en 15u30
MA 4 mei 2026	<ul style="list-style-type: none"> 8u30 en 12 uur / 13 uur en 15u30 	VRIJ 29 mei 2026	<ul style="list-style-type: none"> 8u30 en 12 uur / 13 uur en 15u30
DI 5 mei 2026	<ul style="list-style-type: none"> 8u30 en 12 uur / 13 uur en 15u30 		
WOE 6 mei 2026	<ul style="list-style-type: none"> 8u30 en 12 uur 		
DO 7 mei 2026	<ul style="list-style-type: none"> 8u30 en 12 uur / 13 uur en 15u30 		
MA 11 mei 2026	<ul style="list-style-type: none"> 8u30 en 12 uur 		
DI 12 mei 2026	<ul style="list-style-type: none"> 8u30 en 12 uur / 13 uur en 15u30 		

Interesse? Zo werkt het!

Er zijn twee opties:

Stuifzand komt naar jou en geeft twee lessen les.

- Maak een afspraak met Stuifzand.
- Wij brengen alle benodigdheden mee en begeleiden de klasbak.

Ga zelf aan de slag in de klas met een workshopbox.

- Stuifzand voorziet een draaiboek en het nodige materiaal om de klasbak zelf met je leerlingen te doen. Je kan het materiaal voor de klasbak uitlenen. We brengen het naar de school en halen het nadien terug op.
- Maak een afspraak met Stuifzand via marie@stuifzand.be of erfgoed@stuifzand.be.

Hoe kan ik een klasbak reserveren?

Deadline: 5 april 2026

- Reserveer een tijdslot via de datumprikker: <https://cally.com/pkx8g9ba7zyxnjzd>

- Of mail je gewenste tijdslot naar marie@stuifzand.be

Voor klassen groter dan 25 leerlingen, vragen we op te splitsen in twee groepen met elk een apart tijdslot. Zo kunnen alle leerlingen actief deelnemen.

Wat vragen we van jou?

Volgende zaken zijn nodig voor het uitvoeren van de klasbak:

- Een beamer of scherm met HDMI aansluiting en een goede geluidsinstallatie.
- Eén of meerdere tafels met voldoende zitplaats voor alle deelnemende leerlingen.

Contact

Heb je vragen of wens je meer informatie? Neem contact op met Marie via:

Marie Beyens - Publiekswerker Erfgoed

marie@stuifzand.be

0473 92 23 07

STUIFZAND

 Hier waait cultuur.

